

ELIBERARE AVIZELOR CARE ATESTĂ IMPEDIMENTUL JUSTIFICATOR

2021

Este indiscutabil că orice schimbare a circumstanțelor de natură să antreneze un dezechilibru contractual este de o importanță vitală în cazul relațiilor contractuale între Părți.

Într-o încercare de a clarifica această incertitudine conceptuală, unele dintre instrumentele internaționale la care recurg în mod frecvent părțile pentru a le governa acordul de voință au reglementat în detaliu regimul forței majore.

Chiar dacă există mai multe definiții legale și doctrinare despre forța majoră, cert este că la modul conceptual prin forța majoră se înțelege o împrejurare de fapt (eveniment, circumstanță) care este imprevizibilă la momentul încheierii contractului care nu poate fi depășită, făcând astfel imposibilă executarea corespunzătoare a obligațiilor contractuale. Prevederile Codului Civil din 2002 statuau aceste semne în articolul 606.

În aceeași ordine de idei, Codul Civil Modernizat a stabilit la articolul 903, că neexecutarea unei obligații este justificată în măsura în care debitorul demonstrează că aceasta se datorează unui impediment justificat, așa cum acesta este reglementat de articolul 904.

Contractul comercial este un acord de voință între părțile participante la un raport comercial, acord prin care se creează, se modifică sau se stinge un raport juridic comercial.

Prin contractul comercial internațional se înțelege acordul de voință realizat între două sau mai multe subiecte ale dreptului comerțului internațional, având ca finalitate nașterea, modificarea sau stingerea de raporturi juridice de comerț internațional.

B

C

Convenția ONU privind contractele de vânzare internațională de bunuri din 1980, așa-numita Convenție de la Viena, este fundamentală pentru redactarea condițiilor contractelor de vânzare internațională și interpretarea condițiilor acestora.

Republica Moldova s-a alăturat acestei Convenții de la 1 noiembrie 1995.

CONVENTIA DE LA VIENA REGLEMENTEAZA URMATOARELE:

5

Conceptul juridic al unui contract de vânzare internațională de bunuri (contract comercial internațional);

Procedura de încheiere a contractelor între părți;

Forma contractelor

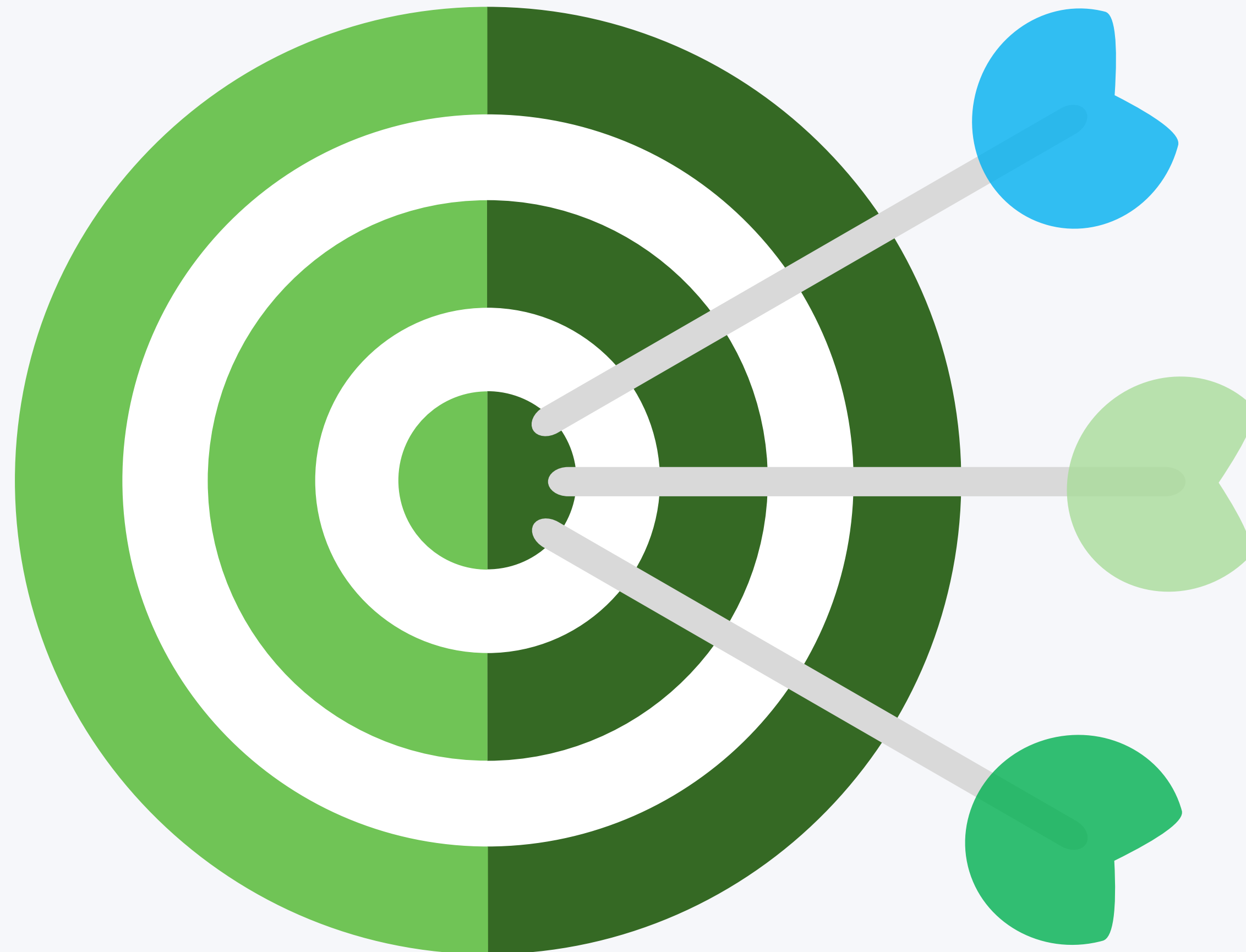

Principalul conținut al drepturilor și obligațiilor vânzătorului și cumpărătorului;

Răspunderea părților pentru neexecutarea sau executarea necorespunzătoare a contractelor

Procesul de semnare a contractului:

Etapa 1 Pregătitoare

Sarcina principală a unui antreprenor în această etapă este de a-și determina atitudinea față de contractul propus sau, mai precis, față de un potențial partener.

Etapa 2 Principala

Procesul de negociere a contractului

Etapa 3 Finala

Semnarea unui contract

In urma modificarilor introduse in Codul Civil al Republicii Moldova, conceptul de forta majora a fost inlocuit cu conceptul si termenul de "impediment" care, pastreaza semnele institutiei de forta majora reglementata de Codul Civil din 2002.

REGULAMENTUL CCI A FOST ELABORAT ÎN TEMEIULUI:

8

- art. 4 din Legea cu privire la Camera de Comerț și Industrie nr. 393-XIV din 13 mai 1999, cu modificările ulterioare;

- art.903 și al art.904 din Codul Civil nr.1107- XV din 6 iunie 2002, cu modificările ulterioare,

- în corelare cu recomandările Camerei de Comerț Internaționale din Paris.

B

În conformitate cu art. 4 alin. 2 lit. g), al Legii cu privire la Camera de Comerț și Industrie Camera de Comerț și Industrie atestă, prin emiterea unui aviz (aviz de atestare) conform Regulamentului CCI, circumstanțele survenite ca urmare a unor fenomene ale naturii, acte normative/administrative, acțiuni sau inacțiuni (fapte) sau a unor alte fenomene/evenimente în afara controlului debitorului, de natură a fi invocate ca impediment justificator de neexecutare a obligației debitorului în contextul raporturilor contractuale comerciale în care cel puțin o parte este subiect al activității de întreprinzător și în care părțile unui astfel de contract au convenit în scris atestarea circumstanțelor menționate mai sus de către Cameră.

B

Art. 903 și 904 C. civ. introduc în dreptul privat conceptul de „impediment în afara controlului debitorului” cu funcția de „justificare a neexecutării obligației”, adică o împrejurare care exonerează debitorul de plata despăgubirilor pentru a repara prejudiciul suferit de către creditor din cauza neexecutării obligației (art. 901 alin.(2)).

Articolul 904. Justificarea datorită unui impediment

(1) Neexecutarea obligației debitorului este justificată dacă ea se datorează unui (1) **impediment** (2) **în afara controlului** debitorului și (3) dacă debitorului nu i se putea cere în mod rezonabil să evite sau să depășească impedimentul ori consecințele acestuia.

(2) În cazul în care obligația a apărut dintr-un contract sau alt act juridic, neexecutarea nu este justificată dacă debitorul ar fi putut în mod rezonabil să ia în considerare impedimentul la data încheierii.

(3) În cazul în care impedimentul justificator este doar temporar, justificarea produce efecte pe durata existenței impedimentului. Totuși, dacă întârzierea capătă trăsăturile neexecutării esențiale, creditorul poate să recurgă la mijloacele juridice de apărare întemeiate pe o asemenea neexecutare.

(4) În cazul în care impedimentul justificator este permanent, obligația se stinge. Obligația corelativă de asemenea se stinge. În cazul obligațiilor contractuale, efectele restitutive ale acestei stingeri sînt reglementate prin dispozițiile art.926-932, care se aplică în mod corespunzător.

(5) Debitorul are obligația de a asigura ca creditorul să primească o notificare despre impediment și efectele lui asupra capacității de a executa, într-un termen rezonabil după ce debitorul a cunoscut sau trebuia să cunoască aceste circumstanțe. Creditorul are dreptul la despăgubiri pentru orice prejudiciu rezultat din neprimirea respectivei notificări.

DIN TEXTUL ARTICOLULUI 904 PUTEM DEDUCE CA UN EVENIMENT POATE FI CONSIDERAT IMPEDIMENT JUSTIFICATOR DACA:

12

01

**IMPEDIMENT –
EVENIMENTUL ERA IMPREVIZIBIL;**

02

EVENIMENTUL ESTE IN AFARA CONTROLULUI DEBITORULUI;

03

EVENIMENTUL NU POATE FI DEPASIT (INEVITABIL);

04

EVENIMENTUL IMPIEDICA DEBITORUL PRESTATIEI SA EXECUTE OBLIGATIA IN MODUL CORESPUNZATOR.

In conformitate cu prevederile articolului 904(5) din Codul Civil Modernizat, debitorul, imediat ce a cunoscut sau trebuia sa cunoasca circumstantele impedimentului, are obligatia de a se asigura ca creditorul a primit o notificare despre impediment si respectiv, despre efectele lui asupra capacitatii debitorului de a executa obligatia.

In acest sens, atragem atentia asupra prevederilor articolului 22 din Codul Civil Modernizat, care explica regulile aplicabile expedierii si receptionarii notificarilor intre partile unui raport juridic.

Notificarea trebuie expediată într-un termen rezonabil iar debitorul trebuie să se asigure ca creditorul a receptionato.
Legea nu prevede o forma si/sau un continut expres al unei astfel de notificari.

IMPEDIMENTUL TREBUIE JUSTIFICAT

Reiesind din sensul notiunii de impediment justificator acordat de legislator, constatam ca existenta si momentul aparitiei evenimentului care impiedica executarea corespunzatoare a obligatiilor contractuale trebuie justificata si probata de debitorul care se afla in imposibilitatea executarii unei obligatii.

DATA INCHEIERII SI INTRARII IN VIGOARE A CONTRACTULUI.

Daca contractul este guvernat de Codul Civil care era aplicabil pana la intrare in vigoare a Codul Civil Modernizat, este indiscutabil ca partile trebuie sa urmeze prevederile acestuia.

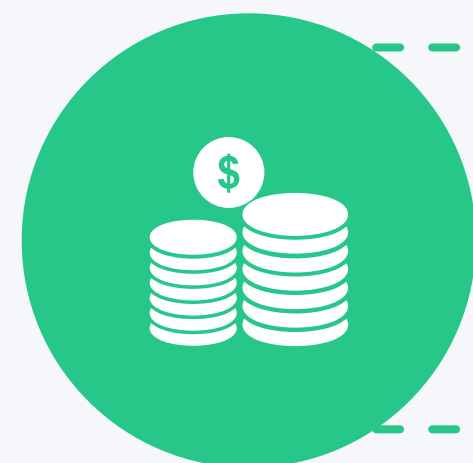
CŢRĂCTUL CŢTINE ATĂT CLĂUZA DE ÎMPEDIMENT JUSTIFICĂTOR (FM) CAT SI UN MECANISM CLAR DE COMUNICARE SI PROBARE.

certificat este obligatoriu, intrucat prezentarea acestuia reprezinta vointa partilor

CONTRACTUL CONTINE ATAT CLAUZA DE IMPEDIMENT JUSTIFICATOR (FM) fara UN MECANISM CLAR DE COMUNICARE SI PROBARE.

Probarea momentului aparitie si existenta evenimentului care a generat impedimentul, prin oricare mijloace de proba admise de legislatia RM.

CONTRACTUL NU CONTINE O CLAUZA DE IMPEDIMENT JUSTIFICATOR (FORTA MAJORA)

Absenta unei clauze de impediment justificator intr-un contract, nu inseamna ca partile sunt lipsite de dreptul de a o invoca, intrucat legislatia civila este menita sa completeze intelegerea contractuala a partilor.

Pentru toate cazurile mentionate mai sus, partile contractuale sunt incurajate sa actionize cu maxima diligenta si sa intreprinda toate masurile relevante pentru atingerea unui consens cu privire la calificarea evenimentului care a generat impedimentul justificator de neexecutare a obligatiilor contractuale.

MEDIEREA

CE ESTE MEDIEREA?

16

Medierea reprezintă modalitate de soluționare alternativă a litigiilor pe cale amiabilă, în cadrul unui proces structurat, flexibil și confidențial, cu asistența unui sau mai multor mediatori.

Persoanele juridice pot apela la Mediere în mod voluntar, înainte de începerea unui proces în instanța de judecată sau după acest moment.

CE DISPUTE POT FI MEDIATE:

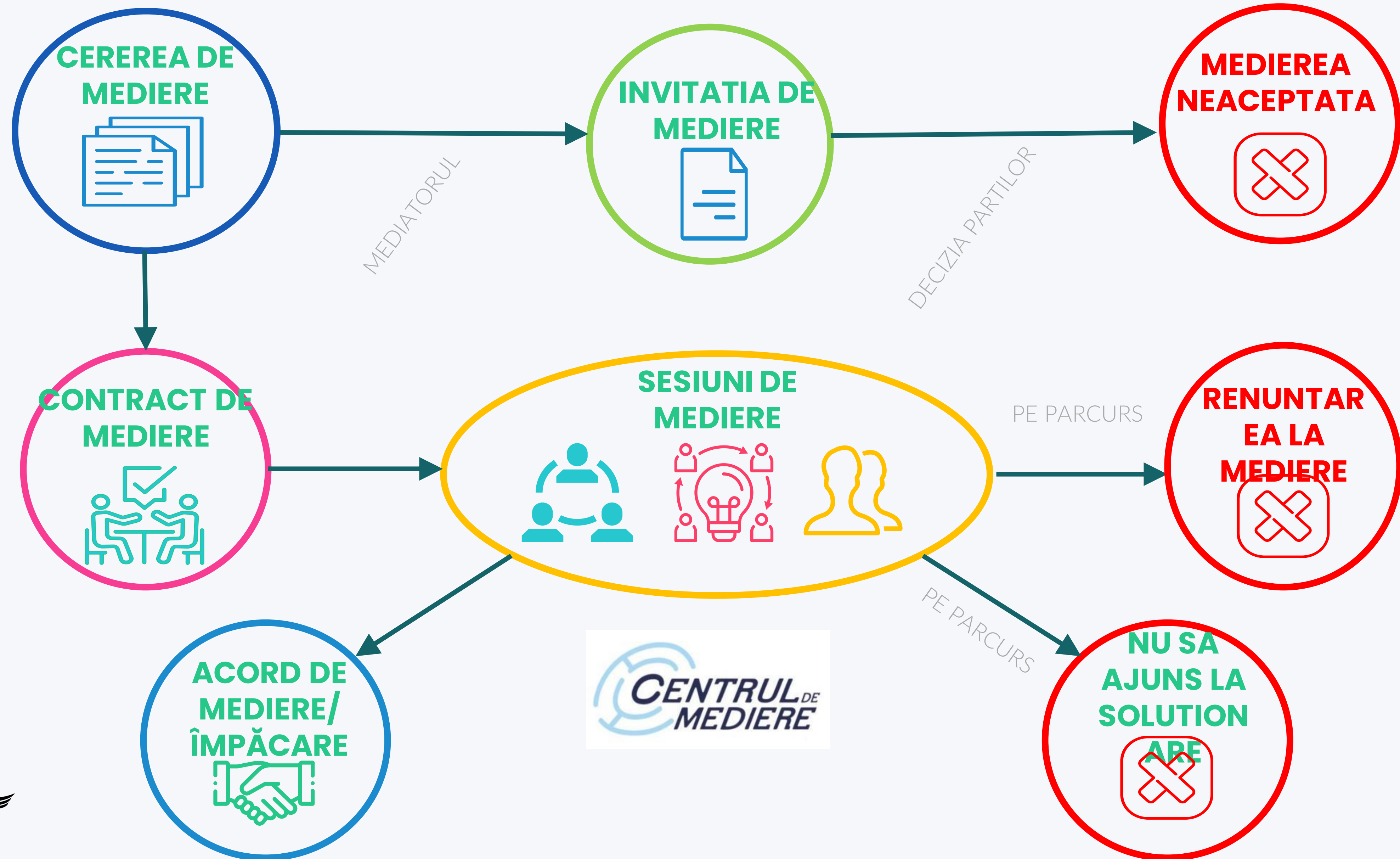
Contracte	Proprietate intelectuala	Sectorul bancar	Constructii	Dispute cu consumatori	Bunuri si servicii
Dispute între parteneri de afaceri	Afaceri de familie	Asigurari	Telecomunicatii	Proprietar si chirias	Altele

CE FACTORI AU COINTERESAT MEDIUL DE AFACERI SA INCERCE MEDIEREA:

PROCEDURA DE MEDIERE / PASI:

Companiile trebuie sa isi schimbe modul de abordare:

20

Inserati in contracte clauze care sa prevada recurgerea la multiple solutii de rezolvare a conflictelor;

Disputele legale inseamna pierderea **controlului** asupra procesului si rezultatului;

Instanțele de judecata sunt solutii de ultima alternativa;

Solutiile legale rareori rezolva problema de afaceri reala;

Nu lasati consilierii **externi** sa decida;

**IN ESENTA:
O PROBLEMA DE BUSINESS ARE NEVOIE DE O SOLUTIE DE BUSINESS.**

MULTUMESC!!!

bd. Ștefan cel Mare, 151
MD-2012, Chișinău
Mob: +373 69640399

e-mail:

LEFTER.DUMITRU@YAHOO.COM

